

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 12Vyd/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623216619
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5623216619.4

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. 8. 12. 1950, trvale bytom B. XXX proti osobám 1.) C. D., 2.) E. D., 3.) E. D., 4.) F. D., 5.) G. D., 6.) E. D., 7.) C. H., 8.) E. D., 9.) F. D., 10.) I. G. D., 11.) I. J. K. D., 12.) LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Námestie SNP 8, Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, 13.) Slovenský pozemkový fond, Búdkova cesta 36, Bratislava, o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

I. Súd konanie voči účastníkom 1.) C. D., 4.) F. D., 7.) C. H., 9.) F. D. **zastavuje**.

II. Súd návrh na začatie konania o potvrdení vydržania **zamietá**.

III. Žiaden z účastníkov **nemá nárok** na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20. 11. 2023 sa navrhovateľ domáhal vydania rozhodnutia o potvrdení vydržania zvyšnej časti rodinného domu č. XX k.ú. B., keď poukázal, že je vlastníkom rodinného domu č.p. XX zapísaného na LV XXX v podiele 13/84. Uviedol, že rámci dedičského konania D 211/87 bolo doložené potvrdenie č. 49/1987, Z 512/23 zo dňa 10. 3. 1987, že rodinný dom č. XX stavala poručiťka E. D. so svojím manželom v roku 1930. Na notárskom úrade JUDr. Silvie Kováčikovej získal osvedčenie o vydržaní, kde sa previedli na L. A. B. všetky pozemky pod domom, humnom a záhradou. Humno s maštaľou sú zvalené a dom chátra – je to drevenica na zvalenie, no nemôže urobiť rekonštrukciu. Uviedol, že rodinný dom užíva od roku 2009, keď ho kúpil od žijúcich L. I., K. D., M. J. K. D., K. D. K. D. – syna L. N., C. D. a I. B., ktorý dedil po matke D.. K uvedenému navrhovateľ priložil rozhodnutie Štátneho notárstva v Liptovskom Mikuláši č. D 211/87 po poručiťke E. D. K. A., nar. XX. XX. XXXX, zomr. 25. 1. 1987 z ktorého vyplynulo, že predmetom dedičského konania bol podiel 13/84 z rodinného domu č. XX spolu s pozemkom v B., nehnuteľnosti vedené v pozemkovej knihe v prot. č. 1428 parc. č. 239, 238 pod B 11, 18/c na mene právneho predchodcu F. D. – manželka poručiťky, po ktorom tieto nehnuteľnosti dedila pod D 386/78. Dedičmi poručiťky sú podľa uvedeného rozhodnutia L. I., nar. XX. X. XXXX, L. N. D., nar. XX. XXXX XXXX, I. B. nar. X. XXXXXXXX XXXX, C. D. nar. XX. XXXXXXXX XXXX a M. J. nar. X. XXXXX XXXX, každý v podiele 1/5 k predmetu dedičstva. Ďalej predložil potvrdenie Miestneho národného výboru v Ludrovej č. 49/1987 zo dňa 10. marca 1987, z ktorého vyplynulo, že rodinný dom č. XX stavala poručiťka so svojím manželom v roku 1930, pričom ďalej z navrhovateľom predloženého dokladu vyplynulo, že L. N. D. v mene všetkých dedičov uviedol, že uvedený dom č. XX bol výlučným vlastníctvom poručiťka neb. F. D., ktorý tento dom dedil a je vlastníkom v podiele v 13/84. V roku 1930 spolu s manželkou boli vykonané len stavebné úpravy na uvedenom rodinnom dome. Z uvedeného dôvodu bol v dedičskom konaní prejednaný len uvedený podiel. Ďalej k návrhu navrhovateľ predložil Výpis z evidencie nehnuteľností z LV č. XXX, z ktorého vyplynulo, že D. E. je vlastníkom nehnuteľností v k. ú. B. v podiele 13/84, ktoré nadobudla na základe D 386/78-13.

2. Nakoľko uvedené podanie bolo nejasné a neúplné, súd uznesením č. k. 12Vyd/1/2023-10 zo dňa 19. 12. 2023 vyzval navrhovateľa na opravu a doplnenie, pričom navrhovateľ dňa 22. 12. 2023 požiadal (úradný záznam č. I. 15 spisu), aby bol zavolaný na výsluch, ktorý bol následne stanovený na deň 19. 1. 2024. V rámci uvedeného výsluchu za účelom odstránenia väd podania navrhovateľ doložil osvedčenie o vyhlásení vydržania JUDr. Silvie Kováčikovej a uviedol, že nevie svoj návrh doplniť, nakoľko tí čo sú na liste vlastníctva, sú už 200 rokov mŕtvi a nevie odkiaľ súd vyhotovil list vlastníctva, na ktorom je uvedený dom zapísaný. Dom o ktorý mu ide a ktorý mal byť predmetom dedičstva bol starý a zbúraný a ešte za života F. D. a jeho manželky E. D., tento dom bol s otcom F. D. zbúraný a postavený nový súp. č. 87, ktorý staval F. D. aj s deťmi ako bol N. D.. Ten zbúraný mal iné súpisné číslo ale toto už neviem. V rámci uvedeného výsluchu navrhovateľ uviedol, že sa pôjde ešte poradiť a v lehote do 5.2.2024 súdu oznámi svoj ďalší procesný postup. Nakoľko v uvedenej lehote nereagoval, bol výzvou zo dňa 7. 2. 2024 vyzvaný, aby oznámil svoj ďalší procesný postup. Na uvedené telefonicky dňa 14. 2. 2024 (úradný záznam č. I. 43 spisu) uviedol, že ešte sa potrebuje spojiť s notárkou a žiada lehotu na vyjadrenie do 29. 2. 2024.

3. Podaním doručeným súdu dňa 16. 2. 2024 označeným ako upresnenie predložil listiny z katastrálneho úradu Liptovský Mikuláš, že v dedičskom konaní D 211/87 bolo zle prejednané a mala byť vlastníčka E. v 1 a F. v 1. Uviedol, že v roku XXXX zomrel otec F., dedilo 6 detí, v roku XXXX zomrel syn E. – nemal deti. v roku 1930 po smrti rodičov ako vyplynulo z výpovede Otílie C. vydatej M. po jej otcovi F., všetci súrodenci boli už ženatí, povydávané dcéry, mali vlastné bývanie a po rodinnom vysporiadaní bol výlučným vlastníkom F. D. s manželkou E. s deťmi. Dom bol schátraný a nakoľko bol už výlučným vlastníkom, dom zrekonštruoval. K uvedenému podaniu okrem listín, ktoré priložil aj k návrhu, doložil potvrdenie obce Ludrová, že platí dane za dom súp. č. XX od roku 2010. S navrhovateľom bol na základe uvedeného opätovne dohodnutý termín výsluchu na deň 7. 3. 2024, na ktorom navrhovateľ označil účastníkov konania v zmysle ust. Civilného mimosporového poriadku tak ako sú uvedení v záhlaví uznesenia a zároveň uviedol, že žiada, aby súd potvrdil na jeho meno vydržanie nehnuteľnosti, a to rodinného domu súp. č. 87 postavený na pozemku parc. č. 75 k.ú. B. vo zvyšnej časti t.j. v podiele 71/84 a to ku dňu 1.4.1999, kedy nadobudol vlastnícke právo k danej nehnuteľnosti. K skutkovým tvrdeniam osvedčujúcim nadobudnutie vlastníckeho práva uviedol, že (podľa potvrdenia obce Ludrová, ktoré nebolo doložené) p. C. D. nar. XX.XX.XXXX, syn F. D. a E. D., býval od narodenia do smrti rodičov a až do svojej smrti pred dvoma rokmi v rodinnom dome súp. č. XX v obci B., tu bývali aj jeho rodičia. Mal súrodencov podľa dedičského rozhodnutia po E. D. (č.l. 2 spisu). Od týchto súrodencov odkúpil celý rodinný dom aj pozemky, záhradu, humnú, teda tie pozemky, ktoré získal na základe vydržania. Ďalej uviedol, že od M., rodinného príbuzného kúpil drevenicu, ktorá bola vpredu a potom za 100.000,- Sk kúpil drevenicu súp. č. XX aj s pozemkami, ktorá bola vzadu, lebo tie pozemky sa prelínali. Tí čo sú aktuálne zapísaní na danom LV sú právni nástupcovia po A. D. F. a D. J. K. H.. Čo vie z rozprávania, tak stála tam stará chajda a títo ju zrekonštruovali a zapísali ako súp. č. XX. Odtedy sa súpisné číslo nemenilo. C. D., E. D., E. D., F. D., G. D. sú ich deťmi. E. D. K. A. je manželka F. D., ktorý je tiež synom A. D. a J. D. a od ich detí nadobudol podiel 13/84. Poukázal, že medzi súrodencami F., C., E., E., F. a G. malo dôjsť k vysporiadaniu, a to tak, že si niečo povymieňali a mal celý rodinný dom zostať F. a potom, keď ho prerobili, tak mala patriť polovica E.. K uvedenému doložil dedičské rozhodnutie D 216/61 po neb. F. D. vyjadrenie M. A. a O. A., kde rodina A. prehlasuje, že rodinný dom č. 87 nikdy nevlastnila stará mama C. A. K. D. a ani v dedičskom konaní po C. D. A. nebola nehnuteľnosť č. d. 87 zahrnutá, ďalej predložil rozhodnutie o vydržaní od JUDr. Kováčikovej, predmetom ktorého boli pozemky pod dotknutým rodinným domom č. XX spolu s podielom 13/84 predmetného domu, ďalší rodinný dom č. XX v celosti . Podaním doručeným dňa 7.3.2024 vec doplnil, že pozemky a celý rodinný dom č. XX odkúpil od detí F. a E. za 100.000,- Sk.

4. Podaním doručeným súdu dňa 7. 3. 2024 navrhovateľ predložil doklad z ktorého vyplynulo, že dňa 20. 12. 2008 odovzdal K. D. pomernú časť rod. domu po nebohom otcovi 20.000,- Sk, dňa 21. 12. 2008 odovzdal I. B. pomernú časť rodinného domu po neb. matke 17.000,- Sk, dňa 22. 3. 2009 odovzdal doplatok I. B. 100,- eur, dňa 12. 12. odovzdal sumu 20.000,- H. M. J. za kúpu 1/5 časti domu a prislúchajúce pozemky, dňa 12. 12. odovzdal 20.000,- Sk pre C. D. a L. I. spolu 40.000,- Sk za kúpu časti domu + prislúchajúce pozemky, dňa 31. 1. 2010 odovzdal 200,- eur P. M. za kúpu nehnuteľnosti, ktorá je vedená na LV č. XXXX k.ú. B..

5. Z vyžiadaných listín, osobitne z kópie listiny Z 512/2023, PVZ 46/23 a zápisu PKV 1428 na LV č. XXX, že zostávajúci podiel rodinného domu č. XX bol zapísaný na základe údajov z PKV č. XXXX

k.ú. G. B., a to na základe žiadosti L. A. B. doručenej dňa 7. 3. 2023. Z výpisu z pozemkovej knihy č. 1428 k.ú. G. B. vyplynulo, že na uvedenom hárku/vložke je zapísaná parc. č. 239 – záhrada a parc. č. 238 - Dom čp. 39c s dvorom (dvor spoločný s domom čp. 39a a 39b), pričom na základe dedenia čd. 3775/1912 po A. D. F. bolo zapísané vlastníctvo v prospech 1.) C. D. 1/14, 2.) E. D. 1/14, F. D. 1/14, 3.) E. D. 1/14, 4.) F. D. 1/14, 5.) G. D. 1/14. Na základe kúpy čd. 783/1923 nadobudol podiel 1/14 6.) E. D. a na základe dedenia čd. 650/1932 (dedičské rozhodnutie D 250/29 po neb. J. D. K. H.) bolo zapísané vlastníctvo v prospech 7.) C. H. X/XX, X.) E. D., F. D. X/XX, X.) F. D. X/XX, XX.) I. G. D. X/XX, 11.) I. J. K. D. 1/12. Z dedičského rozhodnutia Štátneho notárstva v Liptovskom Mikuláši po neb. F. D. (účastník 4.) a 9.) zomr. XX. XXXXXXXX XXXX D 216/61-9 zo dňa 7. 6. 1961 súd zistil, že dedičmi sú M. D. K. D. a P. D. a nehnuteľnosti zapísané k poz. kn. protokole č. 1428 pod B13, 18d nadobudla P. D.. Zo správy obce Ludrová ohľadom detí J. D. K. H. a A. D. F. vyplynulo, že C. A., K. D. (účastníčka 1.) a 7.) nar. X. X. XXXX zomrela dňa XX.XX.XXXX a na základe dedičského konania D 9/64 Štátneho notárstva v Liptovskom Mikuláši boli ako dedičia zistení I. Q. K. A., R. A., S. A. a E. A., pričom predmetom dedičského konania boli nehnuteľnosti zapísané v pozk-n. protokole č. 1428 pod B9 a 18a). Tieto dedičské rozhodnutia neboli súčasťou dokladov pre zápis do katastra nehnuteľností. Súd mal osobu C. A. K. D. a C. D. dostatočne stotožnenú na základe oznámenia obce a tiež na základe vyjadrenia M. A. a O. A. predloženého navrhovateľom, teda je zrejmé, že navrhovateľom označená účastníčka pod 1.) a 7.) zomrela pred začatím konania. P. F. D. zomr. 16. októbra ako účastníka 4.) a 9.) mal súd rovnako dostatočne stotožneného na základe dedičského rozhodnutia predloženého navrhovateľom, ako z aj údajov v dedičskom spise D 216/61, kde sa ako rodičia uvádzajú A. a J. D. K. H., súrodenci C., F., I., E., I..

6. Podľa § 7 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jej smrť inak. Za mŕtvu súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

Podľa § 61 z.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 62 C. s. p. ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

Podľa § 161 ods. 1 a 2 C. s. p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 2 ods. 1 Z.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 359c ods. 2 CMP účastníkom konania je navrhovateľ, ten, kto má v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo vecné právo k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka, správca lesného pozemku a Slovenský pozemkový fond.

Podľa § 359d Z.č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) konanie o potvrdení vydržania sa začína len na návrh. Návrh na začatie konania o potvrdení vydržania musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podania opísanie skutočností, z ktorých vyplýva, že navrhovateľ splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, označenie nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností a označenie dňa, keď navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Skutočnosti podľa prvej vety musí navrhovateľ osvedčiť. Návrh na začatie konania o potvrdení vydržania sa doručuje ostatným účastníkom konania spolu s vyzývacím uznesením podľa § 359g.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Procesná subjektivita, t.j. spôsobilosť byť stranou súdneho konania znamená spôsobilosť subjektu mať procesné práva a povinnosti, splyva so subjektivitou hmotnoprávnou, a teda vzniká narodením a zaniká smrťou, resp. vyhlásením za mŕtveho. U každej zo strán súd skúma, či má procesnú subjektivitu, resp. či jej ju zákon priznáva (§ 61 C.s.p.). K nedostatku procesnej subjektivity súd prihliada v každom štádiu konania. Ak teda v žalobe označená strana vôbec neexistuje alebo ešte pred začatím konania stratila procesnú subjektivitu (napr. fyzická osoba v čase podania žaloby na súd už nežije, ako je tomu v prejednávanej veci), musí súd konanie zastaviť z dôvodu neodstrániteľnej vady konania. V takomto prípade totiž neprichádza do úvahy ani právne nástupníctvo, ani pristúpenie či zmena subjektov.

8. Z vyžiadaných listín, osobitne z kópie listiny Z 512/2023, PVZ 46/23 a zápisu PKV na LV č. XXX, mal súd preukázané, že navrhovateľom označení účastníci konania, ktorí sú aktuálne zapísaní ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti, ku ktorej sa navrhovateľ domáha potvrdenia vydržania, nadobudli svoje podiely na základe dedičského konania po svojich rodičoch (po neb. A. D. F. a neb. J. D. K. H.) a tiež kúpou (6.) E. D.). V tomto prípade boli ako vlastníci označené osoby len menom a priezviskom, pričom právne predpisy umožňujú súdu konať s takto označenými osobami - vlastníkmi, pokiaľ ich možno považovať za neznámych vlastníkov, ktorých v zmysle zákona zastupuje Slovenský pozemkový fond. V tomto prípade pri účastníkoch C. D., C. A., K. D. (účastníčka 1.) a 7.) a F. D. (účastník 4.) a 9.) nemožno konštatovať, že sa jedná o neznámych vlastníkov, ktorá skutočnosť bola navrhovateľovi v čase podania návrhu známa, nakoľko predložil vyjadrenie od právnych nástupcov C. A. a tiež poukazoval na dedičku F. D. p. P. M. K. D. a predložil dedičské rozhodnutie po neb. F. D.. Z tvrdení navrhovateľa, ním predložených listín a osobitne z rozhodnutia Štátneho notárstva Liptovský Mikuláš D 216/61-9 zo dňa 7. 6. 1961 mal súd preukázané, že F. D. (účastník 4.) a 9.), t.j. právny predchodca P. M. K. D. zomrel dňa XX. XXXXXXX XXXX, t.j. zomrel pred začatím konania a teda nemožno ho považovať za neznámeho vlastníka zastúpeného SPF. P. F. D. zomr. XX. P. XXXX ako účastníka 4.) a 9.) mal súd dostatočne stotožneného na základe dedičského rozhodnutia predloženého navrhovateľom, ako z aj údajov v dedičskom spise D 216/61, kde sa ako rodičia uvádzajú A. a J. D. K. H., súrodenci C., F., I., E., I.. Rovnako tak z oznámenia obce Ludrová ohľadom detí J. D. K. H. a A. D. F. súd zistil, že C. A., K. D. (účastníčka 1.) a 7.)) nar. X. X. XXXX zomrela dňa XX.XX.XXXX, jej úmrtie a dedičov mal súd preukázané z dedičského rozhodnutia Štátneho notárstva v Liptovskom Mikuláši D 9/64, teda menovaná rovnako zomrela pred začatím konania a nemožno ju považovať za neznámeho vlastníka zast. SPF.

9. Nakoľko mal súd dostatočne preukázané, že účastníci konania 1.) C. D., 4.) F. D., 7.) C. H., a 9.) F. D. zomreli pred začatím konania, teda stratili procesnú subjektivitu ešte pred podaním návrhu na súd, preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a konanie zastavil, pričom v tomto prípade, nakoľko sa jedná o konanie, ktoré možno začať len na návrh neprichádzal do úvahy postup podľa § 10 Civilného mimosporového poriadku – pribratie účastníka (dedičov uvedených osôb) do konania.

10. Podľa § 359c ods. 2 CMP účastníkom konania o potvrdení vydržania je navrhovateľ, ten, kto má v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo vecné právo k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka, správca lesného pozemku a Slovenský pozemkový fond, ide teda o nerozlučný okruh účastníkov. Súd konštatuje, že na základe takto vymedzeného okruhu účastníkov nemôže konať s inými osobami ako osobou zapísaného vlastníka. Pokiaľ má súd preukázané úmrtie danej osoby pred začatím konania, nejedná sa teda o neznámeho vlastníka, jediným možným postupom bolo vo vzťahu k nej konanie zastaviť a vo vzťahu k ostatným navrhovateľom označeným účastníkom návrh zamietnuť, z dôvodu, že nie je splnená podmienka okruhu účastníctva v konaní o potvrdení vydržania vlastníckeho práva v zmysle vyššie cit. zákonného ustanovenia. Súd poznamenáva, že dedičia uvedených vlastníkov, ktorí zomreli pred začatím konania sú známi, vyplývajú z vyššie uvedených dedičských rozhodnutí. Pokiaľ predmetný rodinný dom nebol doposiaľ predmetom dedenia, je možné zo strany navrhovateľa podať podnet na začatie dedičského konania o novoobjavenom majetku po uvedených poručiteľoch. A pokiaľ už bol predmetom dedenia, súd má za to, že postačuje predložiť dedičské rozhodnutie na zápis príslušnému okresnému úradu – katastrálny odbor.

11. Vzhľadom na uvedené súd k skúmaniu splnenia podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva navrhovateľa k predmetnému rodinnému nepristúpil.

12. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.